

Аліфьоров Є. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я» / Є.О. Аліфьоров, Д.В. Шулік // Науковий пошук молодих дослідників. Педагогічні науки. Збірник наукових праць студентів. Т. 1, Частина II, : Старобільськ: ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2017. – С. 242-247.

У статті акцентовано увагу на тому, що одним з пріоритетних напрямків інформатизації суспільства є процес інформатизації освіти, який передбачає широке використання інформаційних технологій навчання. Аналіз роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній перевірці використання інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я». В результаті дослідження визначили та показали різновиди інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання; довели необхідність використання ІКТ у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я». Використання інформаційних технологій під час уроків основ здоров'я сприяє формуванню вмінь працювати з великим обсягом якісної інформації, розвитку комунікативних здібностей, формуванню дослідницьких умінь та вмінь вибору оптимальних рішень, розвитку наочно-образного мислення, комунікативних навичок, посиленню мотивації навчання, розвитку творчих здібностей особистості.

Ключові слова: інформаційні технології, інтегрований курс, життєві навички, мотивація навчання, мультимедійні технології.

Аліфьоров Є.О., Шулік Д.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного
університету імені Тараса Шевченка»

Актуальність. Процес інформатизації, що охопив сьогодні всі сторони життя сучасного суспільства, має кілька пріоритетних напрямків, до яких, безумовно, слід віднести інформатизацію освіти [2]. Вона є першоосновою глобальної раціоналізації інтелектуальної діяльності людини за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Одним з пріоритетних напрямків інформатизації суспільства є процес інформатизації освіти, який передбачає широке використання інформаційних технологій навчання [2]. Інформаційні технології не тільки полегшують доступ до інформації і відкривають можливості варіативності навчальної діяльності, її індивідуалізації та диференціації, але і дозволяють по-новому організувати взаємодію всіх суб'єктів навчання, побудувати освітню систему, в якій учень був би активним і рівноправним учасником освітньої діяльності.

Використання інформаційних технологій під час уроків основ здоров'я сприяє формуванню вмінь працювати з великим обсягом якісної інформації, розвитку комунікативних здібностей, формуванню дослідницьких умінь та вмінь вибору оптимальних рішень, розвитку наочно-образного мислення, комунікативних навичок, посиленню мотивації навчання, розвитку творчих здібностей особистості. Інформаційні технології спонукають до постійної самоосвіти, а сам процес навчання дає можливість відчувати практичні результати [3].

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній перевірці використання інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я».

Завдання дослідження: визначити та показати різновиди інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання; довести необхідність використання ІКТ у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я».

Результати дослідження. Цінними є дослідження Селевко Г. К., Жук Ю.О., Буйницької О. П., Гудиревої О. М. тощо. Цій темі в Україні присвячені дослідження таких науковців, як В. Ю. Биков, Я. В. Булахова, О. М. Бондаренко, В.Ф. Заболотний, Г. О. Козлакова, О. А. Міщенко, О. П. Пінчук, О. В. Шестопап та інші.

Використання інтерактивних методів навчання дозволяє кожному учневі відчувати свою інтелектуальну спроможність. При проектуванні уроків з використанням ІКТ у кожного вчителя є можливість при незначних витратах часу підготувати наочність до уроку. Завдяки використанню ІКТ зростає обсяг завдань, які можна використати на уроці. Підвищується мотивація і пізнавальна активність за рахунок різноманітності форм роботи [1]. За допомогою новітніх технологій є можливість зануритися в яскравий навколишній світ. Такі заняття викликають емоційний підйом у дітей, навіть слабкі та пасивні учні починають активно працювати. На уроках предмета «Основи здоров'я» використання ІКТ активізує форми сприймання і мислення учнів.

Одним із важливих напрямків розвитку інформатизації освіти є нові комп'ютерні технології. Інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок – помітні переваги цих технологій, котрі зумовили необхідність їх застосування у різних галузях людської діяльності, насамперед у тих, які пов'язані з освітою та професійною підготовкою. Нині помітно зросла кількість досліджень, предметом яких стало використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі [2, 3].

Мультимедійні засоби навчання займають важливе місце у розвитку інформаційного суспільства. Мультимедійні засоби навчання – це комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп'ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео [3]. Існують різноманітні способи застосування засобів

мультимедіа в навчальному процесі, серед яких: використання електронних лекторів, тренажерів, підручників, енциклопедій; розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту; моделювання процесів і явищ; забезпечення дистанційної форми навчання; проведення інтерактивних освітніх телеконференцій; побудова систем контролю й перевірки знань і умінь; створення і підтримка сайтів навчальних закладів; створення презентацій навчального матеріалу [4].

Можна стверджувати, що грамотне використання можливостей сучасних інформаційних технологій у школі сприяє: активізації пізнавальної діяльності, підвищення якісної успішності школярів; досягненню цілей навчання за допомогою сучасних електронних навчальних матеріалів, призначених для використання на уроках у школі; розвитку навичок самоосвіти і самоконтролю у школярів; підвищенню рівня комфортності навчання; зниження дидактичних труднощів в учнів; підвищення активності та ініціативності школярів на уроці; розвитку інформаційного мислення школярів, формування інформаційно-комунікаційної компетенції; набуття навичок роботи на комп'ютері учнями школи з дотриманням правил безпеки.

Інформаційні технології надають інформацію в різних формах і тим самим роблять процес навчання більш ефективним. Економія часу, необхідного для вивчення конкретного матеріалу, в середньому становить 30%, а набуті знання зберігаються в пам'яті значно довше [1].

Цілі використання комп'ютера на уроках основ здоров'я наступні: розвиток міжпредметних зв'язків математики та інформатики; формування комп'ютерної грамотності, розвиток самостійної роботи учнів на уроці; реалізація індивідуального, особистісно-орієнтованого підходу, розвиток творчих та дослідницьких здібностей. Входячи з цього, можна сформулювати завдання вчителя основ здоров'я: забезпечити фундаментальну підготовку дітей, формувати інформаційну та методичну культуру, творчий дослідницький стиль діяльності учнів, підготувати учнів використовувати інформаційні технології та інші інформаційні структури [2].

Застосування ІКТ на уроках основ здоров'я дає можливість вчителю скоротити час на вивчення матеріалу за рахунок наочності і швидкості виконання роботи, перевірити знання учнів в інтерактивному режимі, що підвищує ефективність навчання, допомагає реалізувати весь потенціал особистості – пізнавальний, морально-етичний, творчий, комунікативний і естетичний, сприяє розвитку інтелекту, інформаційної культури учнів, робить уроки яскравими та цікавими [5].

На уроках основ здоров'я комп'ютер для учня це: контролююча машина, навчальний тренажер, моделюючий стенд, інформаційно-довідникові системи, ігрове навчальне середовище, електронний конструктор, експертна система.

Основи здоров'я – це один з тих предметів, в якому використання ІКТ може активізувати всі види навчальної діяльності: вивчення нового матеріалу, підготовка і перевірка домашнього завдання, самостійна робота, перевірочні і контрольні роботи, позакласна робота, творча робота. На базі використання ІКТ методична мета може бути реалізована більш ефективно.

Основне завдання предмету «Основи здоров'я» – вплинути педагогічними методами на свідомість і поведінку учнів шляхом розвитку у них життєвих навичок, сприятливих для здоров'я, безпеки і гармонійного розвитку [5].

Отже, в цілому, мультимедіа є виключно корисною та плідною навчальною технологією, завдяки притаманній їй інтерактивності, гнучкості й інтеграції різноманітних типів мультимедійної навчальної інформації, а також завдяки можливості врахування індивідуальних особливостей учнів та сприяння підвищенню їх мотивації. Мультимедійні засоби навчання є перспективним і високоефективним інструментом, що дозволяє надавати інформацію у більшому обсязі, ніж традиційні джерела інформації у тій послідовності, що відповідає логіці пізнання. Завдяки цій технології можна підняти процес навчання на якісно новий рівень [2].

Сучасне інформаційне суспільство ставить перед школою завдання підготовки випускників, здатних гнучко адаптуватися у різних життєвих ситуаціях; самостійно критично мислити; грамотно працювати з інформацією; бути комунікабельними, контактними в різних соціальних групах; самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня, тому кожний сучасний вчитель повинен намагатися урізноманітнити форми роботи так, щоб кожна дитина відчула необхідність своєї присутності на занятті, щоб у кожного учня виховати любов до свого предмета, бажання вчитися та самовиховуватися. А результат залежить від особистості вчителя, рівня його майстерності.

І тільки тоді урок, на якому будуть створені реальні умови для інтелектуального, соціального, морального становлення особистості учня, які дозволять досягти високих результатів у навчанні, стане сучасним, який вимагає сьогодення.

Отже уроки «Основи здоров'я» з використанням ІКТ мають ряд переваг, а саме: індивідуалізація навчання, інтенсифікація самостійної роботи учнів, зростання обсягу виконаних за урок завдань, розширення інформаційних потоків при використанні Internet, підвищення мотивації та пізнавальної активності за рахунок різноманітності форм роботи, можливості включення ігрового моменту: зробиш правильні кроки – відкриєш картинку, складеш алгоритм дій у певній ситуації – врятуєш казкового героя, та інші.

Комп'ютер дає вчителю нові можливості, дозволяючи разом з учнем отримувати задоволення від захопливого процесу пізнання. Таке

заняття викликає у дітей емоційний підйом, навіть відсталі учні охоче працюють з комп'ютером; процес навчання з використанням ІКТ стає більш цікавим, різноманітним, інтенсивним.

Таким чином за допомогою ІКТ вчителі основ здоров'я формують творчий підхід до вивчення предмету, підвищують рівень знань дітей, а також формують навички безпечного і здорового способу життя.

Висновки. Отже, застосування комп'ютерів в освіті привело до появи нового покоління інформаційних освітніх технологій, що дали змогу підвищити якість навчання, створити нові засоби впливу. На думку багатьох фахівців, нові інформаційні освітні технології на основі комп'ютерних засобів дають можливість значно підвищити ефективність навчання.

Застосування інформаційних технологій на уроках і в позаурочній діяльності розширює можливості творчості як вчителів, так і учнів, підвищує інтерес до предмета, стимулює освоєння учнями досить серйозних тем, що, у підсумку, веде до інтенсифікації процесу навчання.

Література

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с.
2. Бученко І. В. Комп'ютеризація навчання – свідчення професійної майстерності педагога / Бученко І. В. – Режим доступу : <http://ippro.org.ua>.
3. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках: Качинська Г. В. – Режим доступу : [labt.v. at. ua/load/0-0-0-77-20](http://labt.v.ua/load/0-0-0-77-20).
4. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посіб. / Т. І. Коваль. – К. : Вид. центр НЛУ, 2009. – 380 с.
5. Концепція навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок / Авт.упоряд. Марі-Ноель Бело. – К. : Генеза, 2005. – 80 с.

Аліфьоров Євгеній Олексійович, Шулік Денис Вікторович

Використання інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я»

У статті акцентовано увагу на тому, що одним з пріоритетних напрямків інформатизації суспільства є процес інформатизації освіти, який передбачає широке використання інформаційних технологій навчання. Аналіз роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній перевірці використання інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я». В результаті дослідження визначили та показали різновиди інформаційних комунікаційних технологій у процесі навчання; довели необхідність використання ІКТ у процесі навчання інтегрованого курсу «Основи здоров'я». Використання інформаційних технологій під час уроків основ

здоров'я сприяє формуванню вмінь працювати з великим обсягом якісної інформації, розвитку комунікативних здібностей, формуванню дослідницьких умінь та вмінь вибору оптимальних рішень, розвитку наочно-образного мислення, комунікативних навичок, посиленню мотивації навчання, розвитку творчих здібностей особистості.

Ключові слова: інформаційні технології, інтегрований курс, життєві навички, мотивація навчання, мультимедійні технології.

Алифёров Евгений Алексеевич, Шулик Денис Викторович

Использование информационных коммуникационных технологий в процессе обучения интегрированного курса «Основы здоровья»

В статье акцентировано внимание на том, что одним из приоритетных направлений информатизации общества является процесс информатизации образования, который предусматривает широкое использование информационных технологий обучения. Анализ работы заключается в теоретическом обосновании и практической проверке использования информационных коммуникационных технологий в процессе обучения интегрированного курса «Основы здоровья». В результате исследования определили и показали разновидности информационных коммуникационных технологий в процессе обучения; доказали необходимость использования ИКТ в процессе обучения интегрированного курса «Основы здоровья». Использование ИТ на уроках основ здоровья способствует формированию умений работать с большим объемом качественной информации, развития коммуникативных способностей и наглядно-образного мышления, усилению мотивации обучения, развития творческих способностей.

Ключевые слова: информационные технологии, интегрированный курс, жизненные навыки, мотивация обучения, мультимедийные технологии.

Alifyorov Evgeny Alekseevich, Shulik Denis Viktorovich

The use of information communication technologies in the training of the integrated course «Fundamentals of Health»

The article focuses attention on the fact that one of the priority directions of informatization of the society is the process of informatization of education, which provides for a wide use of information technologies for teaching.

The analysis of the work consists in the theoretical justification and practical verification of the use of information communication technologies in the process of teaching the integrated course «Fundamentals of Health».

As a result of the research, the types of information and communication technologies in the learning process were identified and demonstrated; Proved the necessity of using ICT in the training of the integrated course «Fundamentals of Health».

The use of IT in the lessons of basic health promotes the formation of skills to work with a large volume of quality information, the development of communication skills and visual-figurative thinking, strengthening the motivation for learning, developing creative abilities.

Key words: information technologies, integrated course, life skills, motivation for learning, multimedia technologies.